

Meerkeuzevragen

Schrijf alleen de hoofdletter van het goede antwoord op.

Politiek en beleid

cartoon 1



bron: NRC Handelsblad van 15 maart 2017

- 1p 1 Fokke en Sukke zijn in cartoon 1 dolblij dat een bepaalde partij de grootste wordt.
Tot welke politieke stroming behoort die partij?
- A de christendemocratische stroming
 - B de liberale stroming
 - C de rechts-extremistische stroming
 - D de sociaaldemocratische stroming

tekst 1

Verschillen groter voor mensen in de bijstand

Een korting op je uitkering en je verplicht melden voor vrijwilligersdienst of een goed gesprek over je schuldenprobleem en een cursus? Doordat gemeenten mogen experimenteren met de bijstand kunnen de verschillen voor mensen in de bijstand de komende jaren groter worden

naar: www.nos.nl van 25 januari 2018

Lees tekst 1.

- 2p 2 In Amsterdam bijvoorbeeld krijg je een gesprek, in Rotterdam een boete, als je je niet aan de regels van de bijstand houdt. Verschillende politieke partijen en belangenverenigingen hebben kritiek op de regeling zoals die in tekst 1 staat. Zij kunnen daarbij wijzen naar op artikel 1 van de Grondwet.

→ Wat staat er in artikel 1 van de Grondwet? Geef aan dat er door het gevoerde beleid in tekst 1 een probleem kan ontstaan naar aanleiding van artikel 1 van de Grondwet.

Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.

In artikel 1 van de Grondwet staat dat ...
en een probleem kan ontstaan, omdat ...

tekst 2

Verbod criminele motorclub

Na elf jaar kan het Openbaar Ministerie eindelijk een succes vieren in zijn strijd tegen criminele motorclubs. De rechter in Utrecht heeft een motorclub verboden.

Volgens de rechter werden binnen de vereniging ernstige strafbare feiten als mishandeling, bedreiging en afpersing bevorderd. "Dat gebeurde bijvoorbeeld door het geven van een beloning als je namens de club een misdrijf pleegt", legt een woordvoerder van de rechtbank uit.

naar: www.nos.nl van 20 december 2017

- 1p 3 In tekst 2 staat dat het Openbaar Ministerie (OM) elf jaar bezig is geweest om een criminele motorclub te laten verbieden door een rechter. Waarom is het voor het OM in tekst 2 zo moeilijk geweest om de motorclub aan te pakken?
omdat
- A motorclubs beschermd worden door het recht op vereniging
 - B motorclubs recht hebben op persvrijheid
 - C motorclubs zich kunnen beroepen op het recht op privacy

De gemeenteraad van Smallingerland

De gemeenteraad van Smallingerland bestaat uit de volgende politieke partijen en heeft de volgende zetelverdeling:

tabel 1

politieke partij	aantal zetels
PvdA	6
CDA	5
ChristenUnie	5
Eerste Lokale Partij	3
Smallelengerlands Belang	3
SP	2
D66	2
VVD	1
GroenLinks	1
Sociaal Lokaal	1
Fryske Nationale Partij	1
Progressief, Actief, Uitgesproken, Links	1

naar: www.smallingerland.nl van 2 februari 2018

Bekijk tabel 1.

- 1p 4 Is er een lokale partij nodig om een college te vormen dat een meerderheid heeft in de gemeenteraad?
- A Ja, want anders is er geen meerderheid te verkrijgen.
 - B Ja, want het is verplicht één lokale partij in het college op te nemen.
 - C Nee, want alleen landelijke partijen mogen wethouders leveren.
 - D Nee, want ook zonder een lokale partij kan er een meerderheid in het college gevormd worden.

tekst 3

Het donordebat in de Eerste Kamer

Het belooft een lang en spannend debat te worden: dinsdag bespreekt de Eerste Kamer de initiatiefwet van Tweede Kamerlid Pia Dijkstra (D66) over een nieuw donorregistratiesysteem. In die wet zou worden vastgelegd dat voor volwassenen die géén keuze vastleggen in het donorregister automatisch wordt ingevuld dat zij 'geen bezwaar' maken tegen orgaandonatie.

naar: www.nrc.nl van 30 januari 2018

- 2p 5 Hieronder staan vier uitspraken naar aanleiding van tekst 3:
- 1 De wet is al aangenomen door de koning.
 - 2 De wet wordt namens een minister ingediend.
 - 3 De wet wordt, als hij wordt aangenomen, ook in de Europese Unie ingevoerd.
 - 4 De wet wordt aangenomen als er minstens 38 Eerste Kamerleden vóór stemmen.
- Schrijf bij elk nummer op of de uitspraak juist of onjuist is.
Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.
- uitspraak 1 = ...
uitspraak 2 = ...
uitspraak 3 = ...
uitspraak 4 = ...

tekst 4

Nieuwe donorwet aangenomen

De Eerste Kamer heeft de initiatiefwet van Pia Dijkstra (D66) aangenomen. Pia Dijkstra zei na de stemming dat ze ontzettend dankbaar was dat de wet is aangenomen. Ze zei: "Nu gaan we ermee aan de slag dat de wet zorgvuldig wordt uitgevoerd."

naar: www.nos.nl van 13 februari 2018

- 1p 6 In tekst 4 staat dat de wet zorgvuldig uitgevoerd moet worden. Wie is verantwoordelijk voor de uitvoering van de nieuwe wet uit tekst 4?
- A de fractie van D66
 - B de Hoge Raad
 - C de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
 - D de voorzitter van de Eerste Kamer

tekst 5

Debat rijksbegroting

Nog voordat het debat over de rijksbegroting tussen de Tweede Kamer en de minister van Financiën is begonnen, wordt door de oppositie al gevraagd wie invloed heeft gehad om de dividendbelasting¹⁾ af te schaffen.

Premier Rutte erkent dat hij met Shell en werkgeversorganisatie VNO-NCW over de afschaffing van de dividendbelasting heeft gesproken.

noot 1 Dividendbelasting wordt betaald door bedrijven die winst uitkeren aan de mensen die aandelen hebben in die bedrijven.

naar: www.nu.nl van 9 november 2017

Lees tekst 5.

- 1p 7 Welke manier van beïnvloeding van het politieke besluitvormingsproces is te herkennen in tekst 5?
- A het indienen van een klacht
 - B het inschakelen van de media
 - C het voeren van een buitenparlementaire actie
 - D het voeren van een lobby

tekst 6

Formule 1

Is het in de toekomst mogelijk een Formule 1-race naar het TT-Circuit in Assen te halen? Dat laten ... **1** ... van de provincie Drenthe en ... **2** van de gemeente Assen onderzoeken.

naar: www.nos.nl van 31 januari 2018

Lees tekst 6.

- 2p 8 Hieronder staan zes instanties:
- a het kabinet
 - b de ministers
 - c het college van Gedeputeerde Staten
 - d de staatssecretaris
 - e het college van burgemeester en wethouders
 - f fractievoorzitters
- Welke instanties moeten bij nummer 1 en 2 ingevuld worden? Zet de juiste letter erachter.
- Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.*
- 1 ...
- 2 ...

Zie tekst 6.

- 1p 9 Er wordt een onderzoek gehouden of er in de toekomst een Formule 1-race op het circuit van Assen gehouden kan worden. Een van de problemen is de geluidsoverlast die kan ontstaan. De politiek moet hier ook over beslissen.

In het politieke besluitvormingsproces zijn vier fasen te herkennen.

fase 1: het uiten van wensen en erkennen van wensen als politieke problemen

fase 2: het bedenken van oplossingen van politieke problemen

fase 3: het beslissen over de problemen

fase 4: het uitvoeren van de besluiten

In welke fase bevindt zich het besluitvormingsproces uit tekst 6?

A fase 1

B fase 2

C fase 3

D fase 4

tekst 7

Toch geen verbod op veel hogere prijzen bij doorverkoop tickets

Het wordt niet verboden om tegen veel hogere prijzen kaartjes voor concerten en sportwedstrijden door te verkopen. De initiatiefwet van SP en CDA tegen extreme winsten bij de doorverkoop van toegangskarten is door de Eerste Kamer weggestemd.

naar: www.volkskrant.nl van 24 oktober 2017

- 1p 10 Welke instantie heeft het wetsvoorstel uit tekst 7 wel aangenomen?

A de Hoge Raad

B de Tweede Kamer

C het kabinet

D het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

- 2p 11 Hieronder staan vier uitspraken over de rol van de Nederlandse regering en het Nederlandse parlement:

1 Het parlement controleert de regering.

2 De regering dient moties in om wetten te kunnen wijzigen.

3 Het kabinet kan een Tweede Kamerlid dwingen af te treden.

4 De regering bestuurt het land.

→ Geef bij elke uitspraak aan of deze juist of onjuist is.

Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.

uitspraak 1 = ...

uitspraak 2 = ...

uitspraak 3 = ...

uitspraak 4 = ...

- 2p 12 Hieronder staan zes politieke partijen die zetels hebben in de Tweede Kamer:
- VVD
 - Partij voor de Dieren
 - D66
 - GroenLinks
 - PvdA
 - CDA

Hieronder staan zes begrippen:

- 1 individuele vrijheid
- 2 bestuurlijke vernieuwing
- 3 duurzaam produceren
- 4 milieuvriendelijk beleid
- 5 nationalistisch
- 6 rentmeesterschap

→ Welke twee partijen en welke twee begrippen behoren bij de ecologische stroming?

Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.

De twee partijen zijn: ... en ...

en

de twee begrippen zijn: ... en ...

tekst 8

Annie Schreijer-Pierik ziet klein succesje

Een klein succesje voor Europees Parlements lid Annie Schreijer-Pierik in Brussel: de Europese Commissie komt met een 'grondige beoordeling' en een voorstel rond het verzetten van de klok van zomer- naar wintertijd en andersom. Het Europees Parlement in Brussel heeft zich daartoe in grote meerderheid uitgesproken.

De Nederlandse Annie Schreijer-Pierik vindt die uitspraak een kleine overwinning. Zij wil al jaren de zomer- en wintertijd beëindigen, omdat zij het twee keer per jaar verzetten van de klok voor het dagelijkse leven van mens en dier ongewenst vindt.

naar: www.ad.nl van 8 februari 2018

- 1p 13 Is er in tekst 8 een politiek probleem te herkennen? Geef één argument bij het antwoord.
Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.
Ja, want ...
of
Nee, want ...
- 1p 14 Welke uitspraak naar aanleiding van tekst 8 is juist?
- A Alleen Nederlandse kiezers konden op Annie Schreijer-Pierik stemmen.
 - B Annie Schreijer-Pierik is voor vier jaar gekozen in het Europees Parlement.
 - C Annie Schreijer-Pierik maakt onderdeel uit van de rechterlijke macht.
 - D Annie Schreijer-Pierik maakt onderdeel uit van de uitvoerende macht.

tekst 9

De Nationale ombudsman

Zeker twee miljoen Nederlanders lopen digitale berichten van de overheid mis.

De ombudsman heeft aanbevelingen gedaan aan het ministerie van Binnenlandse Zaken, dat over MijnOverheid.nl gaat. De overheid stuurt de burger steeds meer berichten via deze website.

Uit onderzoek blijkt dat veel mensen berichten missen die via deze website binnenkomen, met als gevolg dat ze niet of te laat betalen en dat ze boetes krijgen.

Samen met Omroep Max begon de ombudsman in februari een meldpunt, waar meer dan vijfhonderd klachten binnenkwamen.

naar: www.nu.nl van 7 september 2017

- 1p 15 In tekst 9 staat een taak van de Nationale ombudsman. Welke taak heeft de Nationale ombudsman in tekst 9?
- A het beslissen over nationaal beleid, omdat hij een uitspraak doet over de overheid
 - B het geven van informatie aan burgers over het overheidsbeleid
 - C het in behandeling nemen van een klacht over de overheid
 - D het maken van wetgeving, omdat hij een voorstel doet aan de overheid

afbeelding 1

Op het bordes van paleis Noordeinde



bron: www.nu.nl van 26 oktober 2017

Bekijk afbeelding 1.

- 1p 16 De nieuwe ploeg van minister-president Rutte is bekend. Ministers en staatssecretarissen zijn door de koning beëdigd. Welke personen zijn te zien op afbeelding 1?
- A de fractievoorzitters van de Eerste en Tweede Kamer
 - B de leden van de nieuwe regering
 - C de leden van het nieuwe kabinet
 - D de nieuw gekozen Tweede Kamerleden

tekst 10

Regering wil raadgevend referendum afschaffen

De Tweede Kamer debatteert volgende week opnieuw met de minister van Binnenlandse Zaken over het kabinetsplan om het raadgevend referendum af te schaffen. De oppositie wil graag extra toelichting van de Raad van State voordat er over gestemd kan worden.

naar: www.ad.nl van 15 februari 2018

Lees tekst 10.

- 2p 17 Er zijn voor- en tegenstanders van het houden van een referendum. Twee argumenten van tegenstanders zijn dat het veel tijd en geld kost om een referendum te organiseren.
→ Noem **twee andere** punten van kritiek die tegenstanders van een referendum kunnen hebben.

tekst 11

Dictatuur

Een dictatuur is een regeringsvorm waarin alle macht in handen is van één persoon of van één groep mensen. In verreweg de meeste gevallen komt een dictatuur tot stand na gebruik van geweld of dreiging met geweld. Een dictatuur is het tegenovergestelde van een democratie.

naar: www.prodemos.nl van februari 2017

Lees tekst 11.

- 2p 18 Ook zijn de grondrechten in een dictatuur vaak ingeperkt. In tekst 11 staan drie kenmerken van een dictatuur.
→ Noem **twee andere** kenmerken van een dictatuur.

tekst 12

Op naar de gekozen burgemeester

De Tweede Kamer maakt zich op voor een nieuwe stap op de lange weg die naar een gekozen burgemeester kan leiden. Een groot deel van de Kamer voelt er wel voor om uit de Grondwet te schrappen dat de regering de burgemeester benoemt.

Veel partijen staan positief tegenover het voorstel van D66.

naar: www.rtlnieuws.nl van 17 januari 2018

- 1p 19 Het voorstel van D66 uit tekst 12 is kenmerkend voor een van de uitgangspunten van deze partij.
Welk uitgangspunt is dit?
- A bestuurlijke vernieuwing
 - B deregulering
 - C eigen verantwoordelijkheid
 - D particulier initiatief

tekst 13

Wat doet de gemeente?

Je vindt het vast heel gewoon dat in Nederland de kinderen naar school gaan, dat het afval wordt opgehaald, dat er parkeerterreinen bestaan en dat er nieuwbouwwijken worden gebouwd. Allemaal zaken die de overheid in Nederland regelt. De overheid is onderverdeeld in Rijksoverheid, provincies en gemeenten. Maar wie doet wat?

In grote lijnen kun je zeggen dat gemeenten voor de zaken zorgen die direct in jouw buurt spelen. Ook voeren gemeenten taken uit in opdracht van de Rijksoverheid.

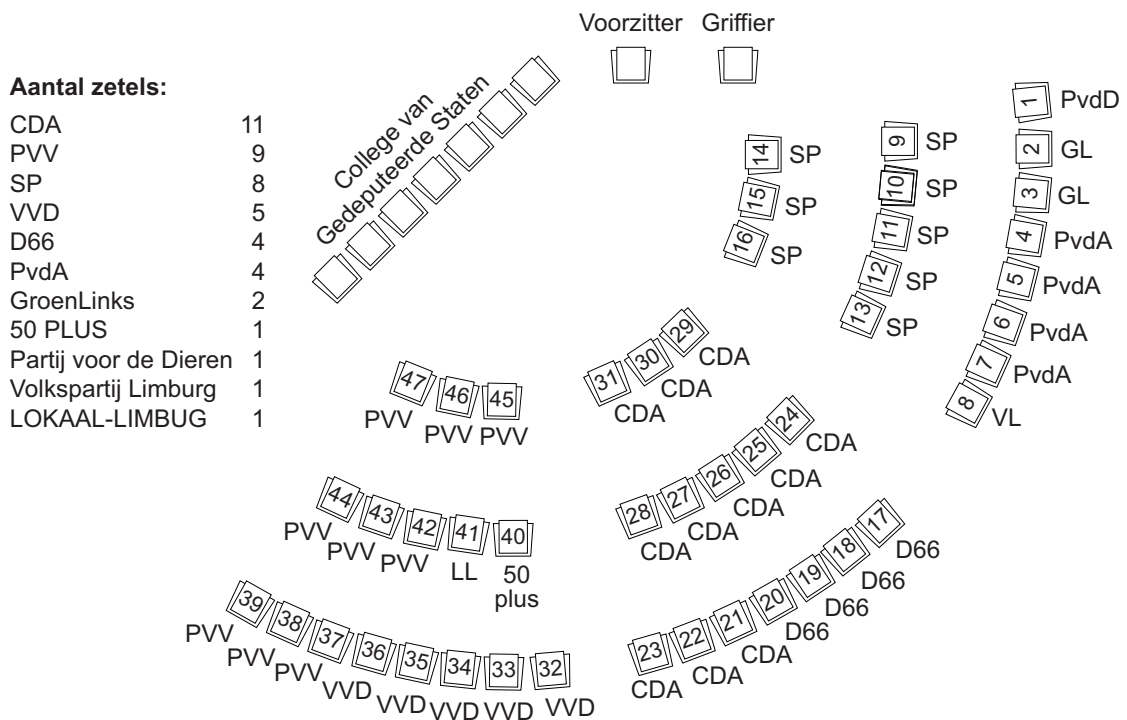
naar: www.degemeente.nl van april 2018

Lees tekst 13.

- 2p 20 Hieronder staan vier uitspraken naar aanleiding van tekst 13:
- 1 De gemeenteraad voert zijn eigen besluiten uit.
 - 2 Een gemeente mag regels invoeren die een aanvulling zijn op landelijke wetten.
 - 3 Een gemeente heeft gekozen volksvertegenwoordigers.
 - 4 Een gemeente heeft een dagelijks bestuur dat bestaat uit de gemeenteraad en de burgemeester.
- Welke **twee** uitspraken zijn juist? Schrijf de juiste nummers op.

afbeelding 2

Zetelverdeling in de Provinciale Staten van Limburg



bron: www.limburg.nl van februari 2018

Bekijk afbeelding 2.

1p 21 De PVV zit niet in het college van de Gedeputeerde Staten van Limburg. Hoeveel partijen zijn er dan minstens nodig om in de Gedeputeerde Staten van Limburg een meerderheid te vormen?

- A 3
- B 4
- C 5
- D 6